

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING NOORTVEER TE
VOORSCHOTEN
Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Voorschoten
Contactpersoon: J. Engelbert-Medendorp
Adres: Leidseweg 25
2252 LA Voorschoten
Tel: 088 6549339
E-mail: jengelbert@werkorganisatieduivenvoorde.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch
Adres: Postbus 38, 2910 AA
Nieuwerkerk a/d IJssel
Bezoekadres: 's-Gravenweg 318-D, 2911 BK
Nieuwerkerk a/d IJssel
Tel: 0180 322840
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Auteur: K. den Hartogh MSc.
Kwaliteitscontrole: ing. C.J.M. Groeneveld

Projectcode: WVNA1708
Status: Definitief
Datum: 1-2-2018

Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Economische Zaken gestelde eisen.

Adviesbureau E.C.O Logisch is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De gemeente Voorschoten is voornemens een bestemmingsplan op te laten stellen voor het gebied Noortveer aan de Veurseweg te Voorschoten. Het bestemmingsplan moet op de locatie beperkte woningbouw mogelijk maken. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Het projectgebied biedt mogelijk geschikt habitat voor de uit de omgeving bekende platte schijfhoren. Het dempen van of werkzaamheden aan watergangen in het projectgebied kunnen mogelijk negatieve effecten hebben op de platte schijfhoren. Bij werkzaamheden aan de brede watergang kunnen mogelijk tijdelijke dan wel permanente effecten optreden op de mogelijke functie van vliegroute voor vleermuizen. Wanneer werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd, kan mogelijk verstoring van een broedgeval optreden.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. Het Natura 2000-gebied ligt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden in het projectgebied. Aangezien de geplande ontwikkelingen geen ruimtelijk beslag leggen op nabijgelegen NNN gebieden en omdat het plan voorziet in de realisatie van extra groen worden effecten op nabijgelegen delen van het NNN niet verwacht.

Bij werkzaamheden aan de watergangen is het aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van de uit de omgeving bekende platte schijfhoren evenals de mogelijke functie als vliegroute voor vleermuizen.

Het is tevens aan te bevelen de werkzaamheden overdag en buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring en overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Hiernaast wordt aanbevolen de werkzaamheden in één richting uit te voeren zodat eventuele aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming.....	5
1.2.2	Soortbescherming	5
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	7
2.1	Projectgebied	7
2.2	Ontwikkelingen.....	7
3	Toetsing Wet natuurbescherming.....	8
3.1	Bronnenonderzoek.....	8
3.2	Habitatscan	8
3.2.1	Zoogdieren	8
3.2.2	Vogels.....	9
3.2.3	Amfibieën.....	9
3.2.4	Reptielen	9
3.2.5	Vissen.....	9
3.2.6	Ongewervelden	9
3.2.7	Vaatplanten	9
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	9
3.3	Effecten.....	10
3.3.1	Effecten ontwikkelingen	10
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	10
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	10
3.4.2	Mitigerende maatregelen	10
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	11
4	Beschermde natuurgebieden	12
4.1	Effecten.....	12
5	Conclusies en aanbevelingen	14
5.1	Conclusies	14
5.2	Aanbevelingen	14
6	Literatuur.....	15
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	16
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten	17

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Voorschoten is voornemens een bestemmingsplan op te laten stellen voor het gebied Noortveer aan de Veurseweg te Voorschoten. Het bestemmingsplan moet op de locatie beperkte woningbouw mogelijk maken.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen en of de ontwikkeling redelijkerwijs uitvoerbaar is.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat zowel soortbescherming als gebiedsbescherming. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het document 'Spelregels EHS'. Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in de NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten. De huidige gedragscodes zijn nog niet afgestemd op danwel goedgekeurd door de Minister van Economische Zaken voor handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen met effecten op Europees beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven, waarbij de effectanalyse ten aanzien van de Wet natuurbescherming is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Voorschoten in kilometerhok: X:89 / Y:458 (Rijksdriehoekcoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het overgrote deel van het projectgebied bestaat uit een, in gebruik zijnde, kas van circa 15.000 m² en een groot stuk grasland van tevens circa 15.000 m². De kas bestaat bijna volledig uit een stalen en glazen constructie. Aan de noordwest zijde is aan de kas een metalen schuur aangebouwd welke in gebruik is als paardenstal. Ten noorden grenst aan deze stal een stuk grasland en een paardenbak. In het zuidoosten van het projectgebied zijn enkel kleine houten schuurtjes aanwezig welke in gebruik zijn als kippenhok en paardenstal.

Over de gehele lengte wordt het projectgebied doorsneden door een circa zeven meter brede watergang. Langs deze watergang is een oevervegetatie aanwezig met soorten als grote brandnetel, liesgras, riet en grote egelskop. Langs de Kniplaan is over de gehele lengte van het projectgebied een smalle watergang, dan wel waterafvoerende greppel aanwezig, waarvan de oevers begroeid zijn met grote brandnetel en gras. Langs de Kniplaan is in het projectgebied een laanbeplanting van knotwilgen aanwezig. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De gemeente Voorschoten is voornemens een bestemmingsplan wijziging uit te voeren voor het gebied Noortveer te Voorschoten. Ter realisatie van circa 2.000 m² woningbouw en 15.000 m² groen zal de huidige bebouwing van kassen worden geamoveerd. Te verwachten werkzaamheden betreffen onder andere:

- Sloopwerkzaamheden
- Bomenkap en verwijderen vegetatie
- Bouwrijp maken
- Grondverzet
- Dempen van watergangen
- Bouw- en constructiewerkzaamheden

3 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhok-niveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zuid-Holland zijn middels artikel 8.1 van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 6 december 2017 en is uitgevoerd door K. den Hartogh MSc..

3.2.1 ZOOGDIEREN

De bebouwing in het projectgebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van beschermde vleermuizen. De bomen in het projectgebied betreffen knotwilgen welke op een hoogte van circa anderhalve meter worden geknot. Enkele van deze bomen beschikken over scheuren en gaten. Het is door de lage hoogte van deze bomen, de lichtuitstraling van de kas en het regelmatige onderhoud aan de bomen niet te verwachten dat deze als vaste rust- en verblijfplaats van boombewonende vleermuizen worden gebruikt. De bomenrij langs de Kniplaan en de brede watergang die het projectgebied doorkruist kunnen mogelijk door vleermuizen gebruikt worden als vaste vliegroute van en naar recreatiegebied Vlietland en Landgoed Duivenvoorde. De watergangen en groenstructuren van het projectgebied kunnen mogelijk gebruikt worden als foerageergebied van vleermuizen.

Door het ontbreken van een rijke oevervegetatie en de aanwezigheid van beschoeiing langs de brede watergang beschikt het gebied niet over optimaal geschikt habitat voor de uit de omgeving bekende waterspitsmuis. De bekende waarnemingen in de directe omgeving van het projectgebied betreffen allen historische waarnemingen uit braakballenonderzoek. Door het ontbreken van optimaal habitat en de aanwezigheid van barrières als de Vliet en de Veurseweg wordt kolonisatie van het projectgebied vanuit bekende populaties uit de ruimere omgeving van het projectgebied niet verwacht.

In het projectgebied kunnen algemene zoogdieren als de bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, veldmuis, wezel en de woelrat worden verwacht. Voor deze soorten geldt in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is echter wel de zorgplicht van toepassing.

De overige uit de omgeving bekende beschermde zoogdiersoorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.2 VOGELS

Er zijn tijdens de habitatscan geen grote nesten aangetroffen in de bomen in of aan het projectgebied, die als potentieel jaarrond beschermd nest geschikt zijn. De bebouwing in het projectgebied beschikt niet over een pannendak of overige geschikte ruimtes voor nestlocaties van de huismus. Het voorkomen van jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels in het projectgebied wordt hierdoor niet verwacht.

De aanwezige groenstructuren in het projectgebied bieden geschikt habitat voor nestlocaties van algemene broedvogels. De watergangen en hun oevers bieden geschikt habitat voor nestlocaties van algemene watervogels.

3.2.3 AMFIBIEËN

Het projectgebied beschikt in beperkte mate over geschikt habitat voor de uit de omgeving bekende rugstreeppad. Er zijn slechts enkele recente waarnemingen van de rugstreeppad bekend in de omgeving van het projectgebied. Deze bevinden zich allen ten zuiden van de brede en beschoeide 'Vliet'. De Vliet en de Veurseweg vormen een barrière voor kolonisatie van de rugstreeppad in het projectgebied. Door het suboptimale karakter van het aanwezige habitat en de slechte bereikbaarheid van het projectgebied voor de rugstreeppad wordt deze niet verwacht in het projectgebied voor te komen.

Het projectgebied biedt geschikt habitat voor algemeen voorkomende amfibieën als de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en de meerkikker. Deze soorten kennen een provinciale vrijstelling van de Wet natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland, wel is de zorgplicht van toepassing voor deze soorten.

3.2.4 REPTIELEN

In het projectgebied worden op basis van het bronnenonderzoek en de habitatscan geen beschermde reptielen verwacht. Deze zijn niet bekend in de omgeving voor te komen en geschikt habitat ontbreekt.

3.2.5 VISSSEN

In het projectgebied worden op basis van het bronnenonderzoek en de habitatscan geen beschermde reptielen verwacht. Deze zijn niet bekend in de omgeving voor te komen en geschikt habitat ontbreekt.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

De brede watergang die het projectgebied doorkruist beschikt mogelijk over geschikt habitat voor de uit de omgeving bekende beschermde slakkensoort platte schijfhoren. De uit de omgeving bekende vlindersoort grote vos wordt niet verwacht voor te komen in het projectgebied. Waarnemingen met betrekking tot de grote vos in de omgeving van het projectgebied betreffen zwerfende individuen en er is geen sprake van een duurzame populatie in de directe omgeving van het projectgebied.

3.2.7 VAATPLANTEN

Tijdens de habitatscan zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen in het projectgebied. Op basis van de waarnemingen tijdens de habitatscan en het ontbreken van geschikt habitat worden beschermde vaatplanten niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachte beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Vleermuizen	Foerageergebied / vliegrouete	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bomenrij langs Kniplaan en brede watergang
Platte schijfhoren	Leefgebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Brede watergang
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Groenstructuren, oevers en watergangen.

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

Tijdelijke effecten

Tijdens de werkzaamheden in het projectgebied kan mogelijk verstoring van beschermde soorten optreden.

Wanneer werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen mogelijk broedvogels worden verstoord.

Bij nachtelijke werkzaamheden waarbij lichtuitstraling richting de omgeving plaatsvindt kunnen foeragerende en langsvliegende vleermuizen worden verstoord.

Permanente effecten

Door de werkzaamheden in het projectgebied worden mogelijk de lijnvormige structuren langs de Kniplaan of de brede watergang aangetast. Wanneer deze verdwijnen of worden voorzien van nachtelijke verlichting kunnen deze werkzaamheden mogelijk leiden tot de aantasting van mogelijk aanwezige vaste vliegroutes van vleermuizen.

De voorgenomen ontwikkelingen voorzien in de realisatie van circa 1,5 ha groen. In de directe omgeving van het projectgebied is tevens voldoende alternatief habitat aanwezig voor foerageergebied van vleermuizen in de vorm van watergangen en groenstructuren. Significante negatieve effecten op foerageergebied van vleermuizen worden hierdoor niet verwacht.

Wanneer werkzaamheden aan de brede watergang plaatsvinden of wanneer deze wordt gedempt kan dit lijden tot het verlies van leefgebied en het doden van mogelijk aanwezige individuen van de platte schijfhoren.

Bij werkzaamheden aan groenstructuren en / of oevers kunnen mogelijk aanwezige algemene muizensoorten of amfibieën worden gedood. Wanneer watergangen worden gedempt kunnen tevens algemeen voorkomende vissoorten worden gedood. Door het nemen van zorgplichtmaatregelen kunnen deze effecten tot een minimum beperkt worden.

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de beschermde platte schijfhoren. Of deze zich in het projectgebied bevindt is nog onbekend. Wanneer werkzaamheden aan deze watergang worden uitgevoerd is het aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren en de mogelijke functie als vliegroute van vleermuizen.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, is het aanbevolen de volgende mitigerende maatregelen in acht te nemen bij het uitvoeren van werkzaamheden in het projectgebied:

- De brede watergang in het projectgebied wordt mogelijk gebruikt als leefgebied van de platte schijfhoren en / of als vaste vliegroute van vleermuizen. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren en / of vliegroutes van vleermuizen zullen (indien aanwezig) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen mogelijk bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart - 15 juli) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

- Om mogelijke negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen dient het gebruik van nachtelijke verlichting zo veel mogelijk te worden vermeden. Indien er wel verlichting wordt gebruikt, dan dient deze te worden voorzien van bij voorkeur amberkleurig licht en een naar beneden gericht armatuur.
- Wanneer watergangen worden gedempt dienen, in het kader van de zorgplicht, aanwezige vissoorten en / of amfibieën voorafgaand aan de werkzaamheden te worden afgevangen en verplaatst naar een gedeelte van de watergang dat niet onder invloed staat van de werkzaamheden.
- In het kader van de zorgplicht dienen de werkzaamheden gefaseerd en in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de beschermde platte schijfhoren of vleermuizen en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 5,5 kilometer ten noordwesten van het projectgebied en betreft Meijndel & Berkheide. Op circa 100 meter ten westen van het projectgebied ligt het dichtstbijzijnde gedeelte van het NNN (afbeelding 3). Dit betreft de Duivenvoordecorridor, dat onderdeel uitmaakt van de verbinding tussen de polders van het Groene Hart en de duinen.

Afbeelding 2: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (www.zuid-holland.nl)

Afbeelding 3: Projectgebied ten opzichte van NNN gebied (www.zuid-holland.nl)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied bevindt zich niet in de nabijheid van beschermde Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten. Mogelijk kunnen de geplande ontwikkelingen indirecte effecten hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden door de mogelijke toename van stikstofdepositie als gevolg van het plan. De grenswaarde voor vergunningsplicht

bedraagt voor het Natura 2000-gebied Meijendal & Berkheide 1,0 mol/ha/j. Door de ruime afstand tot het projectgebied en de aard van de ontwikkelingen (kleinschalige woningbouw) is het niet te verwachten dat de grenswaarde wordt overschreden. Met behulp van het rekenmodel AERIUS kunnen deze effecten inzichtelijk worden gemaakt.

Het projectgebied bevindt zich in de nabijheid van beschermde NNN gebieden. Door de voorgenomen ontwikkelingen in het bestemmingsplan wordt echter geen ruimtelijk beslag gelegd op deze nabijgelegen gebieden. Door de voorgenomen kleinschalige woningbouw worden externe effecten op de wezenlijke ecologische waarden van het NNN gebied niet verwacht. Bovendien kunnen, afhankelijk van de inrichting van het projectgebied, nieuwe groenstructuren bijdragen aan verbetering van de groene verbinding tussen de NNN gebieden Duivenvoordecorridor en recreatiegebied Vlietland.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

Het projectgebied biedt mogelijk geschikt habitat voor de uit de omgeving bekende platte schijfhoren. De watergangen in het projectgebied kunnen mogelijk gebruikt worden als vliegroute en foerageergebied van vleermuizen. Hiernaast biedt het projectgebied en de directe omgeving geschikt habitat voor nestlocaties van algemene broedvogels en watervogels in de aanwezige groenstructuren, oevers en watergangen. Wanneer de watergangen in het projectgebied worden gedempt kan mogelijk overtreding van de verbodsbepalingen optreden, met tijdelijke dan wel permanente effecten tot gevolg.

Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en Natura 2000 gebieden worden niet verwacht. Het NNN en Natura 2000-gebieden liggen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden in het projectgebied. Door de aard van de werkzaamheden (kleinschalige woningbouw) en de realisatie van extra groen worden negatieve externe effecten niet verwacht.

5.2 AANBEVELINGEN

Wanneer de brede watergang wordt gedempt is het aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren en de functie van vliegroute voor vleermuizen.

Het is tevens aan te bevelen de werkzaamheden overdag en buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring en overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Hiernaast wordt aanbevolen de werkzaamheden in één richting uit te voeren zodat eventuele aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

Tabel 3: Te verwachte beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Platte schijfhoren	Functioneel leefgebied	1 juni – 1 september
Vleermuizen	Vliegroute	15 april – 15 september
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 15 juli

6 LITERATUUR

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017

BIJ12 2017, Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017

Boesveld, A. et al. 2009, Handleiding slakken van de habitatrichtlijn waarnemen, Stichting ANEMOON Bennebroek.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011, Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017), Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 89/458

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	bruine kikker ¹	Wnb A	< 1km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 1km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	platte schijfhoren	HR IV	< 3km
Vaatplanten	echte gamander	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	knolspirea	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	muurbloem	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	ruw parelzaad	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	franjestaat	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone baardvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 1km*
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	kleine dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 2km*
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 1km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 1km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 1km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 1km*
Vogels	blauwe reiger	Cat. 5	< 1km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	bosuil	Cat. 5	< 2km*
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 1km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 1km*
Vogels	huismus	Cat. 2	< 3km*
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 1km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 1km*
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 1km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 1km*
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 1km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 1km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 1km*
Zoogdieren	boomarter	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	eekhoorn	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	hermelijn ¹	Wnb A	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 2km*
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 4km*
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel ¹	Wnb A	< 1km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O.Logisch

¹ = Vrijstelling